

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

« | Σ Β Δ Ρ Δ Σ »

**ΕΝΤΥΠΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΙΩΤΩΝ
Κρήτης 23 & Χαλκίδος Κ. Χαλάνδρι Τ.Κ. 15231**

**Τριμηνιαία έκδοση.
Μάιος - Ιούνιος - Ιούλιος 2004**

**Τεύχος 17ο
- Τιμής ένεκεν -**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ.

Η επικοινωνία μας, κ. Χ. Γεράση, κ. Χ. Φασούλης	3
Φωτογραφία εξωφύλλου	5
Στον Μύλο τ' Αμάραντου, κ. Χαρ. Σκορδά	6
Ιστορικά Έγγραφα, κ. Χρ. Ζακόπουλου	9
Τι εξετάζουν "ξομπλιάζουν" στον Αμάραντο, κ. Αχ. Ζακόπουλου	11
Λουτρά, (μελέτη Μ. Περτέση)	12
Ενθυμώσεις του Φάνη, κ. Στ. Τσιάτση	14
Ενθυμώσεις κ. Σταυρούλας Ζακοπούλου	15
Οι άνθρωποι του τόπου μας, κ. Γ. Πολίτη, Τ. Σαμαρά	16-17
Αφιερωμένο στον κουνιάδο μου, Κ. Γεώργιου Κατή	18
Η φύση μας	19
Τι μπορούμε να κάνουμε, Παν. Σαϊτανούδη	20
Ιερά Μητρόπολις Φωκίδος	22
Ιερά Μητρόπολις Δρυινουπόλεως, Πωγωνιανής & Κονίτσης	23
Προτάσεις έργων, κ. Βασ. Ζακόπουλου	26
Μαστορίτικα, κ. Λ. Βλαχάβα	28
Ειδήσεις και σχόλια	29
Οι άνθρωποι του χωριού μας	31-32

• Τα Ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα θέσεις και απόψεις του περιοδικού, ούτε και οι συμμετέχοντες στο περιοδικό είναι απαραίτητο να συμφωνούν με τις απόψεις του. Για τα ανυπόγραφα την ευθύνη φέρει η διεύθυνση του περιοδικού.

• Επιτρέπεται η αναδημοσίευση και η μετάδοση όλου ή μέρους της έκδοσης, κατόπιν αδείας του εκδότη ή εφόσον αναγράφεται η πηγή.

Ιδιοκτήτης – Εκδότης – Διευθυντής:

Παναγιώτης Στεφ. Ζακόπουλος

Κρήτης 23 και Χαλκίδος κ. Χαλάνδρι - Τ.Κ. 15231

Τηλ. 210-6721822 κιν. 6972733656

Και Αμάραντος Κονίτσης – Τ.Κ. 44100 – τηλ. 26550 – 23648

Υπεύθυνος τυπογραφείου:

Ευγενία Σπανού

Ευριπίδου 87 – Fax: 210-3214317

Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΣ

Φίλε Παναγιώτη,

Όπως και εσύ πολύ καλά γνωρίζεις, τα προβλήματα του χωριού μας εκτός από πολλά είναι και δυσεπίλυτα. Κύριος λόγος του αρνητικού κλίματος που επικρατεί στα χωριά μας είναι αφενός ο μικρός αριθμός των μονίμων κατοίκων του – και μάλιστα υπερηλίκων – και αφετέρου η νοοτροπία των δημοτικών μας “αρχόντων” να θεωρούν τις ανάγκες μας και τις συνεχείς παρακλήσεις μας σαν “υπερβολικές ενοχλήσεις” και να μην δίνουν την πρέπουσα σοβαρότητα ακόμη και στα ελάχιστα που ζητάμε.

Σαν παράδειγμα μπορώ να σας αναφέρω τις διαρκείς ανάγκες μας για λάμπες φωτισμού στις κολώνες της ΔΕΗ, τις όποιες λάμπες τις παίρνουμε με το σταγονόμετρο και μετά από πάρα πολλές παρακλήσεις στον αντιδήμαρχο και με την προϋπόθεση να τις τοποθετήσουμε εμείς!

Άλλο παράδειγμα, οι πολλές διακοπές νερού που είχαμε τον τελευταίο καιρό – μέσα στο καταχείμωνο – από έργα του ΟΤΕ, με όλους τους χωριανούς να διαμαρτύρονται απελπισμένα και ο Δήμος Κόνιτσας “αγρόν αγοράζει”.

Τελευταία το ποτήρι ξεχείλισε, με την ανακοίνωση του Δήμου ότι “οι ενδιαφερόμενοι χαμηλοσυνταξιούχοι του Δήμου Κόνιτσας μπορούν να προμηθευτούν δωρεάν κάποια ποσότητα τροφίμων, αρκεί να υποβάλουν στο ΚΕΠ Κόνιτσας μια σειρά δικαιολογητικών”, αλλά η ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών αυτών ήταν μόλις 2-3 μέρες και οι περισσότεροι από εμάς δεν είχαμε προλάβει να ενημερωθούμε καν. Η δική μου φροντίδα, όπως και των άλλων χωριανών μας, μόλις πληροφορηθήκαμε το γεγονός, ήταν να ενημερώσουμε – με κάθε μέσο – και κυρίως τηλεφωνικά όλους τους χωριανούς μας, χωρίς να κρύβουμε και την δική μας αγανάκτηση για την ταλαιπωρία μας από την σφιχτή ημερομηνία των δικαιολογητικών.

Μέσα στους δικαιολογημένους διαμαρτυρούμενους είναι και ο πρώην Πρόεδρος του χωριού μας ο κ. Νίκος Ζιάκος, τον οποίο εγώ προσωπικά ενημέρωσα για την ανακοίνωση του Δήμου και από τον οποίο δέχθηκα φραστική επίθεση, λες και έφταιγα εγώ που η προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών έληγε σε 2 ημέρες.

Δεν με πειράζει όμως. Ο κ. Νίκος Ζιάκος προσέφερε πολλά στο χωριό μας και του δικαιολογώ και δυο λόγια παραπάνω.

Γενικά, χωριανέ και φίλε Παναγιώτη, είμαστε τόσοι λίγοι πλέον στο χωριό

μας, που αξίζει ο καθένας μας να είναι όσο γίνεται πιο κοντά στον άλλο, να ενώσουμε τα χνώτα μας για να ζεσταθούμε, γιατί αλλιώς θα “παγώσουμε”. Το χωριό μας, ο “ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ” ήταν και παραμένει πολύ όμορφο, και εμείς που μέيناμε εδώ και το αγαπάμε θα συνεχίσουμε να το υπηρετούμε όσο μπορούμε περισσότερο και από όποιο μετερίζι κατέχουμε.

Με Φιλικούς Χαιρετισμούς
Χαρίκλεια Γεράση,
Πάρεδρος Τοπικού Συμβουλίου

ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ (ΛΥΚΟΡΑΧΗ) 3 Μαΐου 2004

Φίλε Παναγιώτη,

Ευχαριστώ για μια ακόμη φορά για την αποστολή του περιοδικού σας και να σας συγχαρώ για την πολύτιμη προσφορά σας στους συγχωριανούς σας και σε εμάς τους φίλους σας. Λίγα στοιχεία συνέλεξα και εγώ, μικρή προσφορά για το περιοδικό σας και τα οποία σας παραθέτω:

1) Ο Ίσβορος μετονομάσθηκε την 1-4-1927 σε Αμάραντο ίσως γιατί φυτρώνει άφθονο το ομώνυμο λουλούδι, που εσείς γνωρίζετε καλύτερα. Φυτρώνει πάνω από τα Λουτρά και σε υψόμετρο 2041 μ. σε απόκρημνες βραχώδεις πλαγιές στο βουνό Κάμενικ. Αναφέρεται και ως “Μαραντοβούνι” λόγω του φυτού. “αμάραντος” (= Αρχ. Ελλην. αείζων, Λατ. Sempervino).

2) Στοιχεία αρχικής αναγνωρίσεως του χωριού. Με το Β.Δ. την 7-8-1919 ο συνοικισμός Ίσβορος αναγνωρίζεται ως Κοινότητα Ισβόρου Φ.Ε.Κ. Α' 184/1919.

3) Με το Π.Δ. την 1-4-1927 η κοινότητα Ισβόρου μετονομάζεται εις κοινότητα Αμαράντου, Φ.Ε.Κ. Α' 76/1927.

4) Ο συνοικισμός “Προσήλιον” αποσπάσθηκε της κοινότητος Αγίας Βαρβάρας και ενώθηκε με την Κοινότητα Αμαράντου.

Β.Δ. την 7-2-1940 ΦΕΚ Α' 56/1940.

5) Πληθυσμός της κοινότητας – Απογραφή.

έτος	πληθυσμός
1920	481
1928	519
1940	591
1951	405
1961	385
1971	151
1981	87
1991	125
2001	115

Σου στέλνω σε φωτοτυπία όλα τα ΦΕΚ και ό,τι βοήθεια χρειασθείς για την αναστήλωση του ιστορικού σας μνημείου του ΝΕΡΟΜΥΛΟΥ είμαι στη διάθεσή σου.

*Ευχαριστώ πολύ για τη φιλοξενία
Χρήστος Γ. Φασούλης
Δημοτικός Σύμβουλος Δ. Μαστροχωρίων
τέως Πρόεδρος Κοινότητας Κεφαλοχωρίου*

Αγαπητέ κ. Φασούλη.

Σας ευχαριστώ θερμά για τα καλά σας λόγια, αλλά και για την προσφορά σας την τόσο πολύτιμη όχι μόνο στο περιοδικό, αλλά στον τόπο και στο χωριό μας. Και είναι ευχής έργο το ότι βρίσκονται άνθρωποι σαν και σας ακούραστοι, με γνώσεις, με μεράκι, με αγάπη, εθελοντικά να προσφέρουν και μάλιστα από άλλο Δήμο, τη στιγμή που ο δικός "μας" αδυνατεί ή ίσως μας εχθρεύεται.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Διακρίνονται: όρθιος Απόστολος Στέρτσος, αρ. Αριστέα Γκουντουβά, Γιάννης Παπαϊωάννου, Ιφιγένεια Γκουντουβά, Σταύρος Γκουντουβάς. (Η φωτογραφία είναι προσφορά του κ. Ιωάννη Στέρτσου. Τον ευχαριστώ θερμά.)

Στο Μύλο τ' Αμάραντου

Με συντροφιά την γυναίκα μου και μόνον, βαλθήκαμε να κατηφορίσουμε προς τον “Μύλον” μες το καταμεσήμερο του Ιούλη. Λίγα λουκούμια, ένα πεπόνι και μια κονσέρβα τα εφόδια, και με πολύ κέφι και παιδική ορμή, φθάσαμε. Σαν εκατόφυλλα τριαντάφυλλα άνοιξαν οι καρδιές μας, από ευχαρίστηση, που βρεθήκαμε και πάλι στη γνώριμη και πολύ φιλική τοποθεσία.

Ο χώρος ονομάζεται “Μύλος” από τον αλευρόμυλον που υπήρχε κάποτε, λειτουργούσε με νερό (νερόμυλος), και καταλαμβάνει αρκετή απόσταση, κάποτε όλο το χωριό είχε τους περίφημους λαχανόκηπους, φασουλόκηπους, πρασόκηπους και άλλων κηπευτικών, πλαισιωμένους από πολλά οπωροφόρα δέντρα, κυρίως όμως από συκιές, καρυδιές, κυδωνιές.

Βρίσκεται στο νότιο μέρος του χωριού, στην είσοδό του, περίπου 2 χιλιόμετρα, και στους πρόποδες του βουνού μας Μαρίας – Γορίτσας, πλουτισμένος από άφθονες νεροπηγές.

Καθήσαμε στην βρύση του “μυλαύλακου” που εδώ και πολλά χρόνια κάποιοι καλοθελητές πρόχειρα την έφτιαξαν, και έτσι έμεινε, πήραμε ένα λουκούμι και δροσιστήκαμε από το νερό της. Όμορφη η σιγαλιά του χωριού και η δύναμή του να σε σπρώχνει σε περισυλλογή και περίσκεψη.

Ίσκιοι βαθιοί, και απαλές πνοές, και κελαδήματα πουλιών όλα να συντροφεύουν το ποτάμι στο αγύριστο και ατέρμονο ταξίδι του. Μοιάζει ο χώρος σαν ιερός μέσα στη σιωπή του καλοκαιριάτικου μεσημεριού, γοητευτικός, ήμερος και καταπράσινος, σου προσφέρει ψυχική πληρότητα, πνευματική χαλάρωση και έλλειψη άγχους.

Πήραμε το μονοπάτι για τις πηγές κατά μήκος του “Μυλαύλακου”, οργιάζουσα η βλάστηση που αναπτύσσεται. Τα πουλιά πλημμυρίζουν με γλυκύτατους τόνους την πολύβουη ρεματιά.

Τέτοιες στιγμές ξαναγυρίζει με δικαιώματα η ζωή και σ' αφήνει να ξαναρμενίσεις όρθιος μέσα στην αστείρευτη χαρά της. Πρέπει να είσαι όμως αλαφρός σαν τις φτερούγες των πουλιών, καθαρός, ένας αγαπημένος του Θεού. Μα εμείς είμαστε χωμένοι ως την κορυφή στην διανοητική αλαζονεία, κοιτάζουμε τον κόσμο και ψάχνουμε για έννοιες. Ζητιανεύουμε σαν γύφτοι πειναλέοι την ομορφιά. Μας έδεσε τα χέρια η λογική. Ξεχάσαμε να ζούμε βαθιά και ουσιαστικά, δεν δεχόμαστε σαν δώρο την ομορφιά, αυτήν της φύσης, του Θεού. Το ποτάμι, μια σιωπηλή και μερωμένη δύναμη σε τούτη την εποχή, πλούσια νερά, αμόλυντα, φιλτραρισμένα, είναι το χρυσάφι που μας προσφέρουν τα βουνά μας και τα δάση.

Κατηφορίζει χρόνια και χρόνια θαμμένο μέσα στην ανεξέλεγκτη βλάστηση και τον θαυμάσιο πλατανεύονα που συνεχώς αναπτύσσεται. Άραγε αυτά τα νερά θ' αποτελέσουν κάποτε πηγή πλούτου!

Φεύγουμε από τις πηγές και κατηφορίζουμε με δυσκολία προς τον αλευρόμυλο, στέκομαι στην ετοιμόρροπη πόρτα και αφουγκράζομαι, μήπως ακούσω τις μυλόπετρες να ροκανίζουν το καλαμπόκι, κυρίως ή το σιτάρι και το ρυθμικό κροτάλισμα της χοάνης του αλευριού.

Μαριγούλα Ζακοπούλου-Σκορδά. Με τον Λάμπρο Σκορδά και τον μικρό Γιώργο Σκορδά. 1968. (Η φωτογραφία είναι προσφορά του Γιώργου Σκορδά. Τον ευχαριστώ θερμά.)

Ψάχνω μάταια μές το σκοτάδι ν' αντικρίσω τις πασπαλισμένες φιγούρες του Βασίλη Τσούκα, του Σωτήρη Κασιόλα, του Βασίλη Κυρίτση και τόσων άλλων, ανεβαίνω στον “μυλαύλακο”, περιεργάζομαι το πίσω μέρος του, μήπως διακρίνω κάποια ερείπια απ' τα Μπατάνια και την νεροτρουβιά, αδύνατον, θάφτηκαν από τον χρόνο και την βλάστηση. Αυτό το εγκαταλελειμμένο “Αχούρι” ο ΜΥΛΟΣ αποτελεί παρελθόν, αλλά γλυκιά ανάμνηση για εμάς τους 60άρηδες και πάνω, αποτελεί ιστορική μνήμη, ήταν φορέας ζωής του χωριού μας. Μοιάζει σαν παραμύθι “ο Μύλος μας” που ξεδιπλώνεται μέσα από θρύλους, μνήμες, σε ξεχασμένα καλντερίμια, σε σιωπηλούς νερόλακκους. Σήμερα αυτό το “Αχούρι” έρημο και αναλλοίωτο, που σε πείσμα της φθοράς του χρόνου και της απονιάς των ανθρώπων, κρατιέται ακόμα όρθιο, δέχεται τις σφυριές του χρόνου και των στοιχείων της φύσης και ανασαίνει βουβό.

Πόσο όμως θ' αντέξει η παρουσία του χωρίς την ζεστασιά των ανθρώπων! γιατί κακά τα ψέματα οι σύλλογοί μας, τόσον η αδελφότης όσον και ο εκπολιτιστικός θα είναι οι φορείς που θα παίξουν σημαντικό ρόλο στις μικρές μας κοινωνίες. Πρέπει να τους αγκαλιάζουμε, να τους στηρίζουμε αλλά και να τους παροτρύνουμε. Υπάρχουν ακόμη στο χωριό μας πολλοί και καλοί τεχνίτες που έχουν γνώση και θέληση και μεράκι και δέχονται νομίζω την συνεργασία με τους νέους μας – φροντίδα πριν είναι αργά.

Ο “Αλευρόμυλος” αυτός ιστορικάς χάνεται μες την αβεβαιότητα και την καταχνιά του παρελθόντος, αφού κανένα επίσημο στοιχείο δεν πιστοποιεί ούτε την αρχική χρονολογία κτήσης και χρήσης, ούτε τον ιδρυτή του, ούτε ποιοι κατά καιρούς εργάστηκαν. Ποια φορολογική ρύθμιση από τους Τούρκους, πού ανήκε; ήταν βακούφι και πού ανήκει τώρα; πώς πληρώνονταν οι εκάστοτε μυλωνάδες, και ποιες περιοχές εξυπηρετούσε εκτός του χωριού μας; Αυτό το πλούσιο ανθρώπινο πνευματικό πεδίο που διαθέτει το χωριό μας ας αναλάβουν την ευθύνη συνεργαζόμενοι μεταξύ τους, για να ξεθάψουν στοιχεία που επιζητούν τα παιδιά τους, τα εγγόνια τους, οι νέοι μας και όλοι εμείς. Είναι νομίζω επιβεβλημένη, η προσφορά αυτή στους νέους μας, που επιζητούν εκτός από την δροσιστική απόλαυση κάτω από τα αιωνόβια πλατάνια και τα κρυστάλλινα νερά του, στοιχεία για το “Μύλο” που συνδέονται με τις ρίζες των, πώς έζησαν οι πατεράδες των, οι παπούδες των, που κάποτε το χωριό αυτό αριθμούσε 650 κατοίκους μόνιμους.

Στάθηκα στο ξύλινο γεφύρι του “μυλαύλακου” και στοχάστηκα λίγη ώρα, και το απαλό αγεράκι που συνοδεύει το νερό, μ’ αφήνει μια χλιαρή θωπεία στα μάγουλά μου και μια αλαφρή κίνηση των φύλλων των πλατάνων αρχίζει. Σαν στρέψεις σε κάτι συγκεκριμένο, σε ένα πρόσωπο, σ’ ένα λουλούδι, σε απολαύσεις, τότε ίσως τα χέρια σου μπορούν να κρατήσουν μια στιγμή την βιαστική ευτυχία αυτού του κόσμου που νιώθουμε την στιγμή αυτήν με τη γυναίκα μου, που ήρθαμε να ξαποστάσουμε απλά, ζωντανά στην ήρεμη φυσική ομορφιά, δίπλα στο ποτάμι, τα γέρικα πλατάνια, τον “μυλαύλακο” που η μυθική παράδοση αναφέρει, πως κατέβαιναν αθέατες οι ξωτικές και λούζαν τα ξανθά μαλλιά τους, στα κρύα νερά για να στεγνώσουν ύστερα στην ραμνίτσα, στον ζεστό ήλιο.

Το φως, αρχίζει ν’ αραιώνει, οι σκιές κάτω από τα πλατάνια χάνονται και το σούρουπο σε λίγο θα μας προλάβει, αν δεν βιαστούμε, μου φωνάζει η γυναίκα μου, που εν τω μεταξύ είχε καταλάβει και ζούσε μαζί μου την όλη μου συναισθηματική μου φόρτιση. Τρώμε και πάλι το λουκουμάκι μας πίνουμε το τελευταίο ποτήρι νερό και παίρνουμε το δρόμο του γυρισμού.

Αύριο το πρωί φεύγουμε Ανθούλα για την Πάτρα, ζήσαμε μία φευγαλέα στιγμή απόλαυσης, δροσιστικής ηρεμίας, έτσι μάταιη είναι η μέθη των κελαηδημάτων πουλιών στα πράσινα φυλλώματα, μάταιο το καλάρισμα της βρύσης, μάταια ανασαίνουν με δροσιά και μοσχοβολιά μαζί με τις λυγαριές, ιτιές και υδροχαρείς θάμνους. Όλα κυλούν σαν το ποτάμι πλάι στην ματαιότητα.

Χαράλ. Δημ. Σκορδάς
29-7-2002

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

(Συνέχεια της προσφοράς του κ. Χρήστου Αθ. Ζακόπουλου)

Οφείλει

Η επιτροπή οισβόρου από πώλησιν Χωραφίων και ενοικίων Μύλων.

Σημειώσεις πωλήσεων χωραφίων βακούφκων πωληθέντα κατά τα έτη 73 και 74: με λ:οθ:106.
(Επεξήγηση της σημειώσεως. Το 1873 @ 1874 που έγινε η πώληση η λίρα η Τούρκικη είχε 106 εκατόν έξι γρόσια για να κατανοηθεί η αξία τους.)

Χρήστο	Κωνσταντίνου	εν κομ. χωράφι	γρόσια	5400
Θανάσι	Γιάνης	»	»	1100
Βασίλι	Ντρέκος	»	»	1200
Γιάνη	Γεωργης	»	»	700
Αποστόλης	Δημήτρης	»	»	050
Βασίλι	Γιάνης	»	»	165
Ο ήδιος		»	»	150
Γεώργη	Κώστα	»	»	750
Μηχάλη	Χρήστος	»	»	660
Χρήστο	Νικόλας	»	»	570
Δημήτρη	Νικόλας	»	»	750
Αναγνώστη	Χαρίση	»	»	1000
Βασίλι	Δημήτρης	»	»	500
Γιότη	Νικόλας	»	»	750
Ζήσι	Νόκος	»	»	100
Ζήση	Γεώργος	»	»	100
Βασίλι	Γιάνη Ντάψης	»	»	3300
Κώτζιο	Νικόλας	»	»	310
Ο ίδιος		»	»	636
Βασίλι	Κώστας	»	»	155
Γεώργι	Χρίστος	»	»	410
Ζήκο	Χρίστος	»	»	1660
Γιάνη	Γιώργης	εν κομάτη αμπέλη	»	080

γρόσια }20490

δια τόκους ους έλαβον γρόσια 275,20

Ενοίκια μύλων

1878: Φεβρ: 13: δι εν έτος λίρες οθωμανικές 50 προς 106 γρός: 5300

1879: Φεβρ. 13 μέχρι απριλίου 23 ο Γιώργης επίτροπος γρός:300

1879: Απριλίου 23 δι εν έτος ενοίκιον λιρ, οθωμ. 42 γρός:4452

1880: Απριλίου 23 μέχρι τέλους 10/βρίου 1880 λίρτες οθωμ.26: 3/4 γρός:2835

γρόσια 12887

13/2/1878 υ/φη Κώτζου Νικόλα υπόλοιπον 'έμμεινε λίρας οθωμ. 22 προς 106 γρόσια η 1

γρόσια 2332

35 μηνών τόκους μέχρι 13/1/ 1881 προς 12%

γρόσια 816.15

γρόσια

γρόσια 3148,15

γρόσια

εις μεταφοράν γρόσια 36800,35

Η επιτροπή οισβόρου.

Οφείλει η μεταφορά γρο.

36800,30

Απαιτεί

από βασίλι ντρέκον δια λ/σμόν κοινού εκκλησθ.	γρος.	300
από ζήσι νόκον καθιστερούμενα	γρος.	100
από γιάνη γεώργην καθιστερούμενα	γρος.	80
από υ/φήν αναγνώστη χαρίσι	γρος.	1000
από υ/φήν βασίλι γιάνη	γρος.	165
από υ/φήν ζήσι γεώργος	γρος.	100
από υ/φήν κώτζο νικόλας	γρος.	336

2081

από γιάνη γεώργην καθιστερ. ενοικίου μίλου	γρος.	1450
εν κονδύλιων 28 βασίλι μπλάνου ως η ιδιέτέρα	γρος.	25751
εν κονδύλιον 5 γεώργι χρίστου ως η ιδιέτέρα	γρος.	1866,10
από αποζημίωσιν διο μινών ενοικίου μήλου	γρος.	
υ/φήν νικόλας και γεώργι χρίστου	γρος.	200

29276,10

προς εξίσωσιν εις χρέος επιτροπής

5452,20

36800,30

εν κονίτζι τη 12 Ιανουαρίου 1881

υφιστάμενα χρέη του εκκλησιαστικού μήλου του χωρίου οισβόρου με υ/φάς επιτροπής. α! ομόλογον Δ. Γεωργίου Βεκιάρι έκδοσης πρότη φευρουαρίου 1873 κεφ. λίρ οθ. 70 καθιστερούμενος τόκος αυτών μέχρι 1/2/81 προς 12% λίρ οθ. 16,80

β! ομόλογον Δ. ιδίου γεωργίου έκδοσης νοεμβρίου 5/1875 κεφάλαιον	λίρ οθ. 16
καθιστερούμενος τόκος μέχρι 12/1/81 προς 12% κεφάλαιον	λίρ οθ. 03,36
γ! ομόλογον Δ. τζούνη τζάμπος έκδοσης 5. νοεμβρίου 1875 κεφάλαιον	λίρ οθ. 80
καθιστερούμενος τόκος αυτών μέχρι 31/12/80 προς 12% κεφάλαιον	λίρ οθ. 11,31
δ! ομόλογον Δ. χαρίσι γωνυτής έκδοσης νοεμβρίου 5 1875 κεφάλαιον	λίρ οθ. 10
καθιστερούμενος τόκος αυτών μέχρι 31/ 12/80 προς 12% κεφάλαιον	λίρ οθ. 4,55

τόλον λιρ.οθ. 222,02

αφερούντε εκ τούτων η άνω οφιλή της επιτροπής λιρ. οθ. 50

επίσης εκ του ενικίου του μίλου του τρέχοντος έτους λιρ. οθ. 40

λίρ. οθ. 90

-90

μένη χρέος καθαρόν λίρες οθωμανικαί εκατόν είκοσι δύο και δύο.
122,02

ΤΙ ΕΞΕΤΑΖΟΥΝ “ΞΟΜΠΛΙΑΖΟΥΝ” ΣΤΟΝ ΑΜΑΡΑΝΤΟ

- Τρως ψωμί το απόγευμα όταν χτυπήσει η καμπάνα; Θα πεθάνει η μάνα σου.
- Άμα λαλήσει η κουκουβάγια. Κάποιος θα πεθάνει.
- Άμα συναντήσεις όταν πας για κυνήγι, ή ταξίδι άνθρωπο που τον έχει το χωριό κακό. Γύρισε πίσω.
- Ουρλιάζει το σκυλί; Θα γίνει κάτι κακό.
- Όταν φεύγει κάποιος από το σπίτι. Δεν σκουπίζουμε.
- Σου παίζει το μάτι; Κάλι κακό θα γίνει.
- Σε τρώει η μύτη σου; Θα φας ξύλο.
- Έχεις λόξυγγα; Κάποιος σε μελετάει.
- Άμα αφήνεις την μπουκιά σου, θα σ' αφήσει η γυναίκα σου.
- Άμα είσαι νιόπαντρος ή νιόπαντρη δεν πρέπει να πηγαίνεις σε κηδεία για ένα χρόνο.
- Άμα σκαπετίσει ο ήλιος δεν δίνουν φωτιά ή αλάτι ή προζύμι.
- Δεν αφήνουν την πυροστιά με τα πόδια πάνω, γιατί μουτζώνει το Θεό.
- Όταν χύνεται κρασί, λένε γούρι. Όταν χύνεται ρακί ρίχνουν νερό γιατί είναι κακό.
- Λάλησε ο κούκος και δεν είσαι φαγωμένος; Λένε ότι σε τσάκισε (σου έκοψε την όρεξη). Άμα έχεις φάει, λένε ότι τον τσάκισες.
- Τον χειμώνα άμα στρώνονται τα σπουργίτια χαμηλά, λένε θα ρίξει χιόνι.
- Σφυρίζει το αφτί; Κάλι θ' ακούσεις.
- Όταν σφάζουν και το σφαχτό δαγκώνει τη γλώσσα του. Θα σφαχτεί και άλλο.
- Νίβεται η γάτα κατά την ανατολή; Θα φέρει ήλιο. Κατά τη δύση θα φέρει βροχή.
- Οι άντρες όταν παίζουν στο μαγαζί χαρτιά. Δεν δίνουν στον αντίπαλο τσιγάρο για να μην τους έρθει γρουσουζιά.
- Όταν τα παιδιά αλλάζουν τα δόντια πετούν το βγαλμένο δόντι στα κεραμίδια και λένε. “Να κρου- να κρουνοκόκαλο και δος μου σιδερένιο” (τρεις).
- Το κριθαράκι όταν βγαίνει στο μάτι, το φυσάει πρωτότοκος και λέει: “Αμ, αμ κριθαράκι σε τρώω”.
- Άμα φιδιάζονταν τα ζωντανά. Πήγαιναν στη βρύση και έπαιρναν άκριτο νερό και μ' ένα μαχαίρι μαυρομάνικο χάραζαν σταυρωτά στο σημείο που τσίμπισε το φίδι και έπλαιναν την πληγή, λέγοντας ένα τροπάριο ειδικό.
- Την πρώτη του Μάρτη έβαζαν “μαρτίσια” στα παιδιά, για να μην τα κάψει ο ήλιος.
- Μουρμουρίζει η φωτιά; Κάποιος μας μελετάει.
- Πηγαίνεις σ' ένα σπίτι και τους βρίσκεις στο τραπέζι; Σ' αγαπάει η πεθερά σου.
- Όταν τρως τις γωνιές του ψωμιού; Σ' αγαπάει η πεθερά σου.
- Σε τρώει το χέρι το δεξί, λεφτά θα πάρεις. Το αριστερό, θα δώσεις.
- Όταν σκούπιζε το αγόρι του λέγανε, μη σκουπίζεις γιατί άμα πας στρατιώτης θα ψοφίσει το άλογό σου.
- Το βράδυ μετά το χτύπημα της καμπάνας λέγανε στα παιδιά να μην σφυρίζουν, γιατί δεν κάνει.
- Το ψωμί δεν κάνει να το κρατάς με τα δυό χέρια.
- Άμα γκουντουλούσε (γαργαλούσε) κάποιος έναν άλλο στο λαιμό. Εκείνος χουχουλούσε το χέρι του, για να μη του βγει γκούσια.
- Όταν κάποιος σου έδινε γάλα επέστρεφες το δοχείο με λίγο νερό μέσα για να έχουν τα ζώα πάντα γάλα.

Αχιλλέας Χρ. Ζακόπουλος

ΛΟΥΤΡΑ

Δελτίον Ιαματικών Πηγών. (1930-37)

Ατμοθήρμαι Αμαράντου Κονίτσης

(Μελέτη κ. Μ. ΠΕΡΤΕΣΗ)

Τοποθεσία. Αι ατμοθήρμαι κείνται εις απόστασιν περίπου ώρας Β.Α. του χωρίου Αμαράντου (Ισβόρου) επί υψώματος ευρισκομένου περί τα 300 μέτρα υψηλότερον του χωρίου Αμαράντου και έχοντος αναπεπταμένην την θέαν προς τα Ηπειρωτικά όρη.

Η περί τας ατμοθήρμας έκτασις είναι κατά περιοχάς δασώδης, αφθονούντων ιδίως των πεύκων.

Εις απόστασιν 20 λεπτών της ώρας από των ατμοθερμών υπάρχει πηγή αφθόνου και ψυχροτάτου ύδατος ευρισκομένη εντός συστάδος υψηλών πεύκων, από της οποίας και υδρεύονται οι ποιούντες χρήσιν των ατμοθερμών κατά την διάρκεια του θέρους.

Η τοποθεσία των ατμοθερμών, ην επεσκέφθημεν την 7ην Σεπτεμβρίου 1929, είνε εν τω συνόλω της εξόχως γραφική και υγιεινή, καταλληλοτάτη δια θερινήν διαμονήν.

Γεωλογική διαμόρφωσις. Εν όλη τη περιοχή από του χωρίου Αμαράντου μέχρι των ατμοθερμών και πέραν τούτων εφόσον το βλέμμα διακρίνει, τα στρώματα αποτελούνται εκ φλύσχου και ασβεστολίθων, ουδαμού διακρινομένου πυριγενούς τινός πετρώματος.

Αι ατμοθήρμαι. Συνίστανται εκ ρωγμών ευρισκομένων εντός του ασβεστολίθου εκ των οποίων εξέρχονται υδρατμοί και θερμός αήρ. Αι ρωγμαί αύται απαντώσιν επί εκτάσεως πεντήκοντα περίπου μέτρων, είναι δε περί τας 15 τον αριθμόν. Η θερμοκρασία των μετρουμένη δι' εκατονταβάθμου θερμομέτρου εποίκιλλε μεταξύ 33,50 και 350 , της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος ούσης 20,50. Η γένεσις των ατμοθερμών οφείλεται ασφαλώς εις την ύπαρξιν συνεχομένων καρστικών ρωγμών, αίτινες διήκουσιν εις βάθος εντός του ασβεστολίθου και αίτινες έχουσι διέξοδον εις τι χαμηλότερον κείμενο σημείον. Ο εντός του συστήματος τούτου των ρωγμών ευρισκόμενος αήρ θερμαινόμενος λόγω της γηγενούς θερμότητος ανέρχεται μετά των εκ των κυκλοφορούντων υδάτων σχηματιζομένων υδρατμών και εξερχόμενος εκ του ανωτέρου στομίου του συστήματος τούτου των ρωγμών δίδει γένεσιν εις τας ατμοθήρμας.

Η μεγαλυτέρα εκ των ρωγμών, δια της οποίας εξέρχονται οι περισσότεροι υδρατμοί, έχει περικλεισθή δια σανίδων, δια των οποίων εσχηματίσθησαν δύο μικραί

καμπίναι, περιβαλλόμεναι δι' εξωτερικού σανιδώματος εις τρόπον ώστε να σχηματίζεται προ εκάστης καμπίνας, οιονεί εσκεπασμένον αποδυτήριο. Η θερμοκρασία εντός εκάστης καμπίνας ανέρχεται εις 36,60 K, της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος ούσης 20,30. Οι ασθενείς αφού αποβάλωσι τα ενδύματά των εις το αποδυτήριο εισέρχονται εις τας καμπίνας, αίτινες είναι πεπληρωμέναι δι' υδρατμών, εκεί δε κάθηνται επί σανίδων και υφίστανται κατά την διάρκειαν του ατμούλου ισχυρά εφίδρωσιν.

Εξέτασις της ραδιενεργείας και του εκ των υδρατμών ύδατος. Προς εξέτασιν εάν μετά του θερμού αέρος και των υδρατμών εξέρχονται εκ των ατμοθερμών και ραδιενεργαί εκπομπαί, ετέθη το δοχείον του ηλεκτροσκοπίου ανοικτόν εντός της μιας καμπίνας επί αρκετήν ώραν έως ότου εκδιωχθή ο εντός αυτού αήρ και αντικατασταθή υπό του θερμού αέρος και των υδρατμών της ατμοθέρμης. Κατόπιν εκλείετο το δοχείον δια της στρόφιγγος και του πώματος, εξήγετο εις το ύπαιθρον, εκεί δε ετοποθετείτο επί του δοχείου το ηλεκτροσκόπιον και εγίγνετο η μέτρησις. Η ραδιενέργεια της ατμοσφαίρας της ατμοθέρμης ευρέθη ούτω πως ίση προς 0,12 μονάδας Mache κατά λίτρον (1000 κ. εκατοστά) εις την θερμοκρασίαν των 36,60, μετά την αφαίρεσιν της φυσικής εκφορτίσεως. Η ραδιενέργεια αύτη είναι μικρά συγκρινομένη προς εκείνην του ραδιαναπνευστηρίου (Radium – Inhalatorium) του Kreuznach π.χ. εν Γερμανία, ήτις ανέρχεται εις 13 μονάδας Mache κατά λίτρον αέρος.

Το εντός των καμπινών εκ της συμπυκνώσεως των υδρατμών σχηματιζόμενον ύδωρ συνελέγη εντός υαλίνου φιαλιδίου και υπεβλήθη εν τω Χημείω εις ανάλυσιν εξ ης προέκυψεν ότι είναι καθαρόν ύδωρ άνευ οξύτητος τινός, μη περιέχον δε ίχνη αμμωνίας ή περίσσειαν διαλελυμένου ανθρακικού οξέος, ούτε και χλωριούχα άλατα (αντίδρασις χλωρίου αρνητική).

Εκμετάλλευσις και εγκαταστάσεις. Αι ατμοθέρμαι ανήκουσιν εις την Κοινότητα Αμαράντου υπό της οποίας και ενοικιάζονται κατ' έτος δια πλειστηριασμού. Κατά την θερινήν περίοδον του 1929 ενοικιαστής ήτο ο Χρήστος Ζακόπουλος καταβαλών εις την Κοινότητα ενοίκιον εξ 20.000 δραχμών. Οι λουόμενοι ανέρχονται εις 150 περίπου ετησίως, δίδονται δε περί τα 1.200-1.600 λουτρά.

Προς διαμονήν των επισκεπτών, οίτινες είναι κυρίως χωρικοί εκ των πέριξ χωρίων, υπάρχουσι 16 δωμάτια ξύλινα πλησίον των ατμοθερμών.

Η Κοινότης Αμαράντου σκέπτεται νυν να ανεγείρη ξενοδοχείον παρά τας ατμοθέρμας, του οποίου έχει ήδη και εγκεκριμένα σχέδια ως και ατμοθεραπευτήριο. Αι εγκαταστάσεις αύται εκτελούμεναι, όχι μόνον θα εξυπηρετήσουν τους επισκέπτας των ατμοθερμών, οίτινες σήμερον διαβιούν και λούονται υπό πρωτογόνους συνθήκας, αλλά θα συνετέλουν και εις την δημιουργίαν κέντρου καταλληλοτάτου προς θερινήν διαμονήν.

Ενθυμώσεις του Φάνη

Ιούλιος 1964, ημέρα Σάββατο και ώρα 17.30 όταν στον ορίζοντα των συνόρων με την Αλβανία παρουσιάστηκε καπνός. Εγώ με την ιδιότητα του Δασοφύλακα έτρεξα στο κοινοτικό τηλέφωνο γιατί δεν υπήρχε άλλο τηλέφωνο στο χωριό να ειδοποιήσω το Δασαρχείο της Κόνιτσας να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Δασάρχης στο Δασαρχείο ήταν ο Ηλίας Κολοβήνος. Αφού του εξήγησα τι συμβαίνει στην περιοχή, μου έδωσε εντολή να πάω επί τόπου να δω την κατάσταση και να αναφέρω σχετικώς. Η απόσταση από το χωριό μέχρι το σημείο της πυρκαγιάς μεσολαβούσε μιάμιση ώρα περίπου γιατί μεσολαβούσε μια απότομη ανηφόρα και μια ώρα περίπου να κατέβω για να αναφέρω το συμβάν. Παρακάλεσα μερικούς χωριανούς να με κάνουν παρέα αλλά κανείς δεν μ' ακολούθησε, πράγμα που πήγα μόνος.

Η ώρα είναι 19.00 που πήρα το δρόμο για την πυρκαγιά και έφθασα στο σημείο της πυρκαγιάς στις 20.30 περίπου και αφού διαπίστωσα ότι μπορούσα και μόνος να σβήσω τη φωτιά έκοψα μια κλάρα και άρχισα να σβήνω, γιατί η φωτιά ήταν έρπουσα και ήταν εύκολη η κατάσβεσή της. Χωρίς όμως να σκεφτώ ότι έρχεται η νύκτα και την απόσταση από το χωριό. Η ώρα 12 μεσάνυχτα, το φεγγάρι στο τελευταίο τέταρτο και έβγαινε αργά, περίπου στις 2 το πρωί. Και τώρα αρχίζουν τα προβλήματα. Να φύγω; Πού να πάω, αφού είναι παντού σκοτάδι. Να μείνω; Χωρίς ρούχα πώς να ζημερώσω; Κάθησα στη ρίζα ενός πεύκου ν' ανάψω ένα τσιγάρο και να ξεκουραστώ. Αλλά από την κούραση με πήρε ο ύπνος και από τον ιδρώτα πάνω στα ρούχα μου άρχισε το σώμα μου να κρυώνει. Ξύπνησα και προσπαθούσα να πάω προς το καμένο μέρος να ανάψω λίγη φωτιά για να ζεσταθώ. Άκουσα μια αγριοφωνάρα. Ένα γκάαααα. Και δεύτερη και τρίτη. Όσο να συνειδητοποιήσω τι ακριβώς άκουσα αισθανόμουν τα μαλλιά από το κεφάλι μου να σηκώνονται λες και ήταν συρμάτινα. Σταμάτησε η λογική και άρχισε να δουλεύει το υποσυνείδητο, γιατί οι σκιές από το φεγγάρι μου παρουσιάζονταν άλλες σαν άγρια ζώα και άλλες σαν ανθρώπους που είχαν κακές διαθέσεις, με προβληματίζουν. Τέλος, πήρα την απόφαση να μείνω στη φωτιά μέχρι να ζημερώσει. Με το γλυκοχάραμα άρχισα να παίρνω θάρρος. Άκουσα απέναντι τα κοπαδόσκυλα να γαυγίζουν και τους τσοπάνηδες να σφυρίζουν στα πρόβατα. Στα ρέματα τα απδόνια να κελαηδάνε. Τώρα όλα έχουν αλλάξει και ο φόβος έγινε χαρά. Γύρισα στο χωριό και ανέφερα το συμβάν στο Δασαρχείο και αυτό είναι και το τέλος της πυρκαγιάς αυτής.

Φάνης
Στέφανος Τσιάτσης

Ενθυμίσσεις της κ. Σταυρούλας Σπ. Ζακοπούλου
Μνήμες που χαρακώθηκαν για πάντα στην καρδιά της
γράφει η εγγονή της Σταυρούλα Γρηγ. Ζακοπούλου, 10-12-03

Ρώτησα την γιαγιά Σταυρούλα αυτήν την φορά να μου πει για τον πατέρα της Σπύρο Παναγιωτίδη.

Δάκρυσε λέγοντας, πατέρα μου, ο πατερούλης μου ήταν ο καλύτερος του κόσμου. Λαχταρούσα γι' αυτούν, ερχόταν στο σπίτι από την δουλειά και χανόμουνα στην αγκαλιά του. Τότε δούλευε επιστάτης (δεν θυμόταν λόγω ηλικίας 90 χρονών είναι σήμερα η γιαγιά). Σκέφτηκε, ξανασκέφτηκε, όμως όχι δεν θυμάται. Η μάνα της Βικτωρία του είπε να φύγει από επιστάτης για να είναι κοντά τους και να μην είναι μόνες τους. Έτσι έγινε ντραγάτης (αγροφύλακας) στον Αμάραντο.

Μας αγαπούσε και ήταν καλός άνθρωπος φιλότιμος, έδινε και την ψυχή του για τους άλλους. Και η μάνα μου ήταν καλή αλλά σαν τον πατέρα μου όχι.

Όπου αρρώστησε από ευλογιά. Κάναμε τα πάντα, η μάνα θα πούλαγε το σπίτι προκειμένου να γινότανε καλά, ο πατερούλης μου.

Ο Γιατρός είπε άδικος κόπος. Σπύρενα του πρήστηκαν τα πόδια. Και μια μέρα Σταυρούλα – λέει η γιαγιά – βρίσκει την μάνα μου, ο ταχυδρόμος την ρώτησε για τον πατέρα μου και της είπε ένα γιατροσόφι.

Θα του δίνεις κάθε μέρα από ένα ποτήρι λάδι και ένα ποτήρι βρωμονέρι και με αυτό θα γίνει καλά. Του τα 'κανε όλα η μάνα μου αλλά αυτός πέθανε.

Άσε με Σταυρούλα δεν θέλω να τα θυμάμαι, περάσαμε δύσκολα χρόνια μου είπε και έκλαιγε σαν μωρό παιδί. Την άφησα να ηρεμήσει και την ρώτησα για την γυναίκα του Τότε και του Σήμερα.

Ούι, τότε ντρεπόμασταν ούτε βαψίματα ξέραμε ούτε αρώματα ούτε λύκους να μας φάνε. Τώρα βάζετε όλες κρούπες απάνω σας τότε μας μιλάγανε και κοκκινίζαμε τώρα που ντροπή, πάισαν όλα χάθηκαν τώρα τα 'χετε όλα. εεε!! Τα ξεράτια!

Γιαγιά την ρώτησα τον πάπο τον αγάπησες και τον παντρεύτηκες. Ντε μωρ τι λέει τούτη, με ζήτησε και με πήρε, ούτε ήξερα ποιος ήτανε, ούτε πως ήτανε, δεν ξέραμε εμείς από αγάπες και κουραφέξαλα. Ε, μετά τον αγάπησα. Δεν ήθελα να τον πάρω κλάμα κακό, πουθενά, δεν ήθελα να φύγω από τον Αμάραντο και να πάω στην Ρουμανία, αλλά τι να 'κανα τον πήρα πήγα και στην Ρουμανία, έμεινα κ' μόνη μου με τα παιδιά τόσα χρόνια δίχως τον πάπο. Υποφέραμε πολύ, δεν είχαμε ίτσιου τίποτα.

Αλλά σιγά σιγά και με πολύ δουλειά στα χωράφια και τα λίγα ζώα που είχαμε τα βγάλαμε πέρα.

Είχα και έναν θείο τον Λουκά αδελφός της μάνας. Αυτός ήτανε στην Αμερική και μας έστελνε λίγα γρόσια (λεφτά) και κανα ρούχο για τα παιδιά.

Έστελνε τσιγάρα της μάνας μου, ούι πως το 'πινε, το τσιγάρο και όταν δεν είχε έπαιρνε από κάτω τις πεταμένες τις γόπες και τις ξανακάπνιζε εεε!!!

Δεν θυμάμαι άλλα Σταυρούλα είπε και τέλειωσε την κουβέντα της.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Εμπρός από το Σχολαρχείο Βούρμπιανης-Κονίτσης 1921.
 Άνω αριστερά ο Βασ. Χρήστου. Καθισμένος στο κέντρο ο καθηγητής Ευριπίδης Σούρλας, Διευθυντής του Σχολαρχείου.
Αριστερά δίπλα στο παράθυρο ο χωριανός μας Βασίλειος Πολίτης, μαθητής.
 (Η φωτογραφία είναι προσφορά του κ. Γεωρ. Πολίτη. Τον ευχαριστώ θερμά.)

Γιορτή στο Κεράσοβο το 1950-51. Διακρίνονται ο Δάσκαλος Θωμάς Μήτσας και Ξανθή Ι. Τέλλη, Ελένη Σελτσιώτη, Στ. Γκουγκέτα, Βικ. Γκουγκέτα, Όλγα Σκαλωμένου, Στ. Παπαγιάννη, Ουρ. Γκούτσιου, Λευκ. Κωταδήμου, Χρ. Σελτσιώτης.

(Η φωτογραφία είναι προσφορά του κ. Τάκη Σαμαρά, τον οποίο θερμά ευχαριστώ.)

1 – 1 – 1996 – Πρωτοχρονιά

Αφιερωμένο στον κουνιάδο μου

Παρέα ξεκινήσαμε
να πάμε για ένα γλέντι
να δούμε η πρωτοχρονιά
πόσο καλά μας μπαίνει

Ο Σπύρος ο Πετρήs και η
κυρία Όλγα ο Τσιώτης
ο Κασιόλαs και η Γιώτα
η μικρούλα ο Γιώργος ο
Κατής και η κυρία Τούλα

Και αφού τα κανονίσανε
η Γιώτα – η Όλγα και η Τούλα
κι όλοι μαζί τραβήξαμε
να πάμε στη Μαγούλα

Μια χαρά εφτάσαμε
βρήκαμε και τραπέζι
και η ορχήστρα άρχισε
τα Ηπειρώτικα να παίζει

Ο Τσιώτης μερακλώθηκε
με μια στην πίστα ορμάει
το λυγερό του το κορμί
άρχισε να κουνάει.

Κι όλοι τον εθαυμάσαμε
πόσο καλά χορεύει
απ' την απέναντι μεριά
κάποια τον γουρσουζέβει

Κι έτσι όπως κουνιότανε
κι ήταν γεμάτος κέφι
κάποια λουλούδια πάτησε
με το κεφάλι πέφτει

Κι έτσι όπως Βούτηξε μου
θύμισε κομήτη την ρήμαξε
την έσκισε αυτή τη μαύρη
μύτη

Ο κόσμος όλος έριχνε
επάνω του το βλέμμα το
θαλασσί πουκάμισο
το έβαψε με αίμα

Ο Τσιώτης άρχισε και
έβριζε την τύχη τη ρημάδα
τη μύτη του κοιτάζε που
έκανε γκριμάδα

Κι ο Παναγιώτης που ήτανε
γόης γεμάτος χάρη
τώρα η μύτη βρέθηκε
να έχει και σαμάρι.

Γιώργος Κατής

Η ΦΥΣΗ ΜΑΣ

(Το σύνολο των όντων της δημιουργίας)

60. Συνέχεια της προσπάθειας για γνωριμία με τη φύση μας, για αλληλοπροστασία και αρμονική συνύπαρξη

Η ΜΟΛΟΧΑ

Κάποια φυτά, από τα πολύ συνηθισμένα, μου φαίνονται εφήμερα και χωρίς καμιά χρησιμότητα. Το πολύ-πολύ, για λίγο χρόνο να ομορφαίνουν ένα παρτέρι, ένα χαντάκι, την άκρη του δρόμου. Να σαν εκείνο του ψηλόλιγνο φυτό με τα ανοικτορόδινα άνθη.

- Μη βγάζεις συμπεράσματα βιαστικά. Αξίζει να χαίρεσαι την ομορφιά και του πιο απλού από τα δημιουργήματα του Θεού, να μαθαίνεις τα μυστικά που είναι κρυμμένα στο καθένα και να Τον ευχαριστείς.

- ...Από κοντά πραγματικά είναι όμορφο! Μα ούτε πώς το λένε ξέρω, ούτε τα μυστικά του.

- Το λένε μολόχα.

- Τ' όνομά της το 'χω ξανακούσει.

- Υπάρχουν στην πατρίδα μας 8 αυτοφυή είδη μολόχας. Όλα ανήκουν στην οικογένεια που έχει το όνομα μαλβίδες. Στην ίδια οικογένεια ανήκει και το βαμβάκι.

- Λίγο μένει να μας βρεις και φαρμακευτικές ιδιότητες της μολόχας με το βαμβάκι.

- Δεν έχει λόγο να ζηλέψει. Η μολόχα ήταν γνωστή από την αρχαιότητα. Τα φύλλα της τα χρησιμοποιούσαν σαν λαχανικό. Τα φύλλα και τα άνθη της σαν φάρμακο. Την αναφέρουν, ιδιαίτερα ένα είδος της την αλθαία τη φαρμακευτική, ο Ησίοδος, ο Διοσκουρίδης, ο Πλίνιος κ.ά.

- Ελληνικό είναι το όνομα της αλθαίας;

- Ελληνικότατο. Προέρχεται από το ρήμα "αλθαίνω" που σημαίνει γιατρεύω, θεραπεύω.

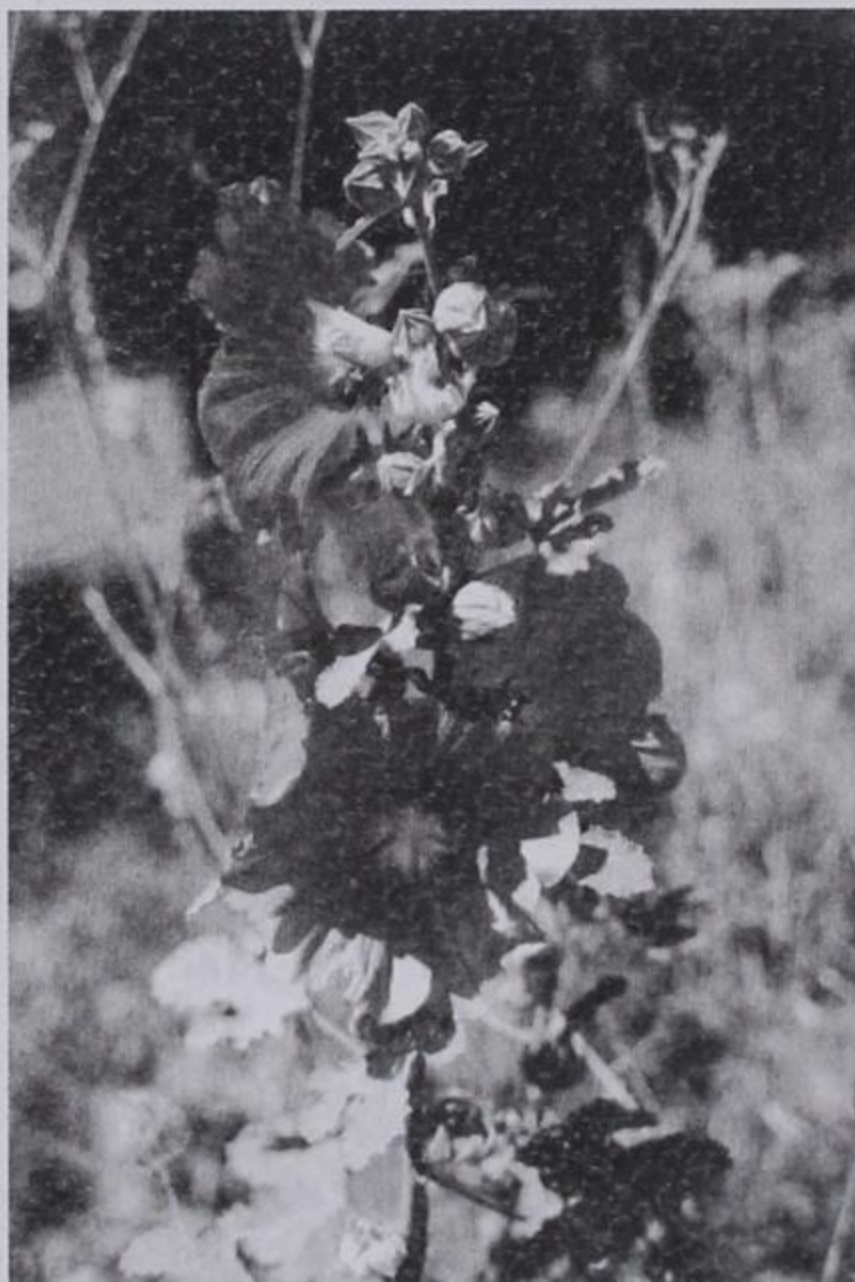
- Ά τώρα καταλαβαίνω γιατί ο πατέρας έλεγε κάποια μέρα πως ο Θεός κοντά στην τσουκνίδα που τσιμπάει, έχει βάλει γιατρικό τη μολόχα.

- Ακριβώς. Όλα τα μέρη του φυτού, κυρίως όμως τα φύλλα και άνθη περιέχουν μία βλέννη που υδρολύεται σε σάκχαρα και παράγωγες ενώσεις. Τα φύλλα ακόμα περιέχουν μικρές ποσότητες βιταμινών Α, Β και C.

- Τι θεραπεύει λοιπόν;

- Αφέψημα από άνθη και φύλλα της μαλακώνουν τον πονόλαιμο, βοηθάνε σ' όσους βασανίζονται από κρυολόγημα, βρογχίτιδα, φαρυγγίτιδα, βήχα.

Η ρίζα του φυτού ξεφλουδισμένη και βρασμένη μας δίνει ένα υγρό που βοηθάει στη δυσεντερία.

Φωτ. Π.Ζ.

Μόνο γι' αυτήν την ανάγκη μας επιτρέπεται, ας πούμε, να ξερριζώνουμε το φυτό.

Αλλά – και τώρα θα δικαιώσεις τον πατέρα σου – μώλωπες και φλογώσεις του δέρματος καταπραΰνονται με άνθη ή φύλλα του φυτού αφού τα βράσουμε λίγο. Πριν αυτά κρυώσουν τελείως τα τοποθετούμε πάνω στο μέρος που πάσχει.

- Τα άνθη της είναι πάντοτε, εννοώ σ' όλα τα είδη, ρόδινα;

- Αυτή που βλέπουμε είναι η αλθαία η ρόδινη, η νερομολόχα. Πολύ γνωστή μας, πιο πράσινη, πιο γεροδεμένη και πιο ψηλή είναι η δενδρομολόχα. Γενικά τα άνθη σ' όλα τα είδη της μολόχας έχουν συνήθως κάποια χρωστική ουσία. Μάλιστα κάποιες απ' αυτές τις χρωστικές ουσίες τις χρησιμοποιούν για τον χρωματισμό των κρασιών.

- Είπες πως τα είδη της μολόχας στην πατρίδα μας είναι αυτοφυή. Αν θέλω να καλλιεργήσω ένα απ' αυτά, γίνεται;

- Εύκολα, μόνο που θα 'ναι καλύτερο γι' αυτήν αν το έδαφος είναι ζεστό, το χώμα χαλαρό και θρεπτικό.

Πολλαπλασιάζεται με σπόρους που σπέρνονται την άνοιξη, όταν έχουν ωριμάσει τελείως.

Τα φυτά αυτά είναι ποώδη, μονοετή, διετή ή και πολυετή. Είναι συνήθως τριχωτά με όρθιο διακλαδισμένο βλαστό. Τα φύλλα τους είναι ωοειδή με περιφέρεια οδοντωτή.

Τα άνθη σε πολλά είδη είναι μασχαλιαία ή βρίσκονται ψηλά στην άκρη. Η στεφάνη τους έχει πέντε πέταλα.

- ...Είχες δίκιο βιάστηκα στην αρχή.

Τώρα που έμαθα πιο πολλά γι' αυτές μου φαίνονται πιο όμορφες. Θα 'θελα να είχαμε κάποιες απ' αυτές στο μπαλκόνι μας.

Χειμώνας έρχεται και υποφέρω συχνά από πονόλαιμο!...

Τ.Θ.

(Περιοδ. "Προς τη Νίκη", Οκτ. 2002)

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΕΙ Η ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Άσχετα από ποια κοινωνική και οικονομική θέση κατέχουμε, ο καθένας μας κρατάει ένα κομμάτι της λύσης του προβλήματος. Γιατί ο καθένας μας πάει στην αγορά να ψωνίσει και η επιλογή που θα κάνουμε θα είναι ένα βήμα μπρος ή ένα βήμα πίσω.

Καμία κίνηση δεν είναι ασήμαντη, αυτό το έχω βιώσει και το βιώνω πολύ συχνά. Πιστεύω ακράδαντα σε αυτό που έλεγε ο Μαχάτμα Γκάντι, ότι "η καρδιά ενός ανθρώπου μπορεί ν' αλλάξει τον κόσμο". Το είδα και το έζησα σε αυτά τα τριάντα δυο χρόνια που κουβαλάω σ' αυτή την ζωή.

Ο καθένας μας είμαστε πολύ σημαντικός-ή και οι κινήσεις μας όταν γίνονται συνειδητά έχουν τεράστια αποτελέσματα.

Ας κοιτάξουμε τι μπορούμε να κάνουμε, και αλήθεια σας λέω μπορούμε να φτιάξουμε πολλά πράγματα αρκεί να κρατηθούμε από την αισιοδοξία. Ο δρόμος ανοίγει όταν εμείς τον ανοίγουμε. **Καλλιέργησε την τροφή σου ή ένα μέρος της τροφής σου με παραδοσιακούς σπόρους.** Ξέρω ότι υπάρχουν πολλά προβλήματα αλλά τα προβλήματα είναι για να μας δείχνουν αν έχουμε ξεκάθαρες απόψεις και αποφασιστικότητα.

Η χαρά του να τρως τους δικούς σου καρπούς δεν περιγράφεται. Επίσης το να καλλιεργείς σπόρους που καλλιεργούσε η μητέρα σου, που τους πήρε από τον πατέρα της και αυτός από τον προπάππο σου και ούτω καθεξής, και το να νιώθεις ένας συνεχιστής μιας ιστορίας είναι πολύ μεγάλη δύναμη και έχει μια πρωτόγονη χαρά.

Οι ντόπιες ποικιλίες έχουν αρώματα, χρώματα, και μνήμες από τους παππούδες μας. Είναι πιο νόστιμες, πιο θρεπτικές. Είναι ένα κομμάτι από την ιστορία μας. Είναι μια μνήμη από τον παράδεισο που χάσαμε.

Αγοράζοντας γεωργικά προϊόντα που είναι από ντόπιες ποικιλίες, ενθαρρύνουμε τον αγρότη να συνεχίσει την καλλιέργειά τους. Οι καλλιεργητές παράγουν αυτό που ζητούν οι καταναλωτές. Να ζητάς προϊόντα που είναι από ντόπιες ποικιλίες. Μη ξεχνάς ότι έχεις μέρος της ευθύνης, για εδώ που φτάσαμε, αλλά έχεις και ένα μέρος από τη λύση του προβλήματος. Παραδοσιακές ποικιλίες πουλιούνται σε όλη την Ελλάδα. Αρκεί να είσαι προσεκτικός – ή από τις απομιμήσεις.

Εξερεύνησε το σπίτι όπου γεννήθηκες. Ψάξε την περιοχή όπου ζεις, για τις γιαγιάδες και τους παππούδες που κρατάνε ακόμη το δικό τους σπόρο. Θα εντυπωσιαστείς από αυτά που θα βρεις αλλά και από αυτά που δεν θα βρεις. Αν δεν βρεις μη σταματήσεις, ψάξε παραπέρα. Το καλοκαίρι στις διακοπές σου ή στις εξορμήσεις σου σε άλλες περιοχές ψάχνε και για σπόρους. Έτσι αποκτάει άλλη όψη η επίσκεψή σου και ζυμώνεσαι καλύτερα και με τους ανθρώπους της περιοχής. Τους “καρπούς” σου όποιοι και αν είναι αυτοί, απογοήτευση ή χαρά κάντους ένα γράμμα και στείλτους στο Πελίτι, έχεις σίγουρα βοηθήσει.

Προτίμησε τα προϊόντα που καλλιεργούνται κοντά στην περιοχή όπου ζεις και την εποχή που ωριμάζουν κανονικά. Έτσι δεν εκβιάζεις τους αγρότες να καλλιεργούν εκτός εποχής. Ενισχύεις τους αγρότες των φτωχών κρατών και βοηθάς στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας.

Προτίμησε προϊόντα που είναι ανομοιόμορφα στο σχήμα, στο μέγεθος και στο χρώμα. Προτίμησε ποικιλίες που έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά. Στη φύση δεν υπάρχει τίποτα ίδιο, η ποικιλομορφία σημαίνει ισορροπία. Όταν επιβάλλουμε ομοιομορφία στην τροφή μας, επιβάλλουμε ομοιομορφία στη σκέψη μας και τη ζωή μας.

Μαγείρεψε την τροφή που τρως, μαγείρεψέ την με τις συνταγές που είχαν οι γονείς σου. Έτσι θα μάθεις για ποικιλίες που είχαν οι γονείς σου και τον τρόπο που τις συντηρούσαν.

Όταν επισκέφτηκα κάποιες περιοχές στα βουνά, είδα ότι οι άνθρωποι ζουν αυτό που εγώ είχα ως όνειρο. Στον κάμπο που η εκμηχάνιση και η εντατική γεωργία ήρθε πολύ νωρίς, βρήκα μαύρο καλαμπόκι και πολλούς καλλιεργητές να κρατάνε τους δικούς τους σπόρους. Ό,τι και αν συμβεί, οι ντόπιες ποικιλίες θα βρουν τον τρόπο για ν’ αντεπεξέλθουν και σε αυτή τη δύσκολη στιγμή....

Παναγιώτης Σαϊνατούδης

(Πελίτι, Κέντρο Προστασίας Αναπαραγωγής και Ανταλλαγής Ντόπιων Σπόρων)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

Αρ. Φ. 95 – Μάιος – Ιούνιος 2004

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΤΩΝ ΣΑΛΩΝΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο Δήμος Αμφίσσης σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Φωκίδος εόρτασε το διήμερο 17ην και 18ην Απριλίου 2004 την επέτειο της απελευθερώσεως του κάστρου των Σαλώνων από τον Τουρκικό ζυγό την 10ην Απριλίου 1821. Φέτος η Τοπική Επέτειος εορτάστηκε με μεγάλη επισημότητα και μεγαλοπρέπεια. Τις εορταστικές εκδηλώσεις ελάμπρυνε η παρουσία του εξοχωτάτου προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ.

Ο κύριος ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ αφίχθη εις την Άμφισσα το πρωί του Σαββάτου 17ην Απριλίου. Παρακολούθησε την δοξολογία που εψάλλη στον Μητροπολιτικό Ναό χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου μας κ.κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΟΥ. Μετά την δοξολογία έκανε τα αποκαλυπτήρια της προτομής του ήρωα Πανουργιά στην επάνω πλατεία της πόλεως και παρακολούθησε την παρέλαση. Το Δημοτικό Συμβούλιο στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου τον ανακήρυξε επίτιμο δημότη της Πόλεως.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

Επραγματοποιήθη και εφέτως από την Ιερήν μας Μητρόπολιν καθιερωμένη πορεία αγάπης κατά την αγίαν ημέρα του Πάσχα. Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης επικεφαλής κληρικών και λαϊκών συνεργατών της Ιεράς Μητροπόλεώς μας, επεσκέφθη τις φυλακές και το Νοσοκομείο Αμφίσσης. Στις φυλακές έγινε σύντομος ακολουθία της Αναστάσεως και ο Σεβασμιώτατος έψαλλε το “Χριστός Ανέστη” με τους κρατούμενους. Εν συνεχεία ετσούγκρισε το Πασχαλινό αυγό μετ’ αυτών. Στη συνέχεια επραγ-

ματοποιήθη επίσκεψη στο Νοσοκομείο όπου και πάλι ο Σεβασμιώτατος ετσούγκρισε το Πασχαλινό αυγό με τους νοσηλευμένους απευθύνοντας συνάμα προς αυτούς λόγους ενισχυτικούς. Έτσι, για μια ακόμη φορά, ο Σεβασμιώτατος και οι συνεργάτες του απέδειξαν ότι όχι μόνον διδάσκουν, αλλά και βιώνουν την αγάπη, ιδιαίτερα κατά τις ξεχωριστές ημέρες του εορτολογίου μας.

Α.Θ.Σ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΡΥΪΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΠΟΓΩΝΙΑΝΗΣ & ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Εν Δελβινακίω τη 16η Μαΐου 2004

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

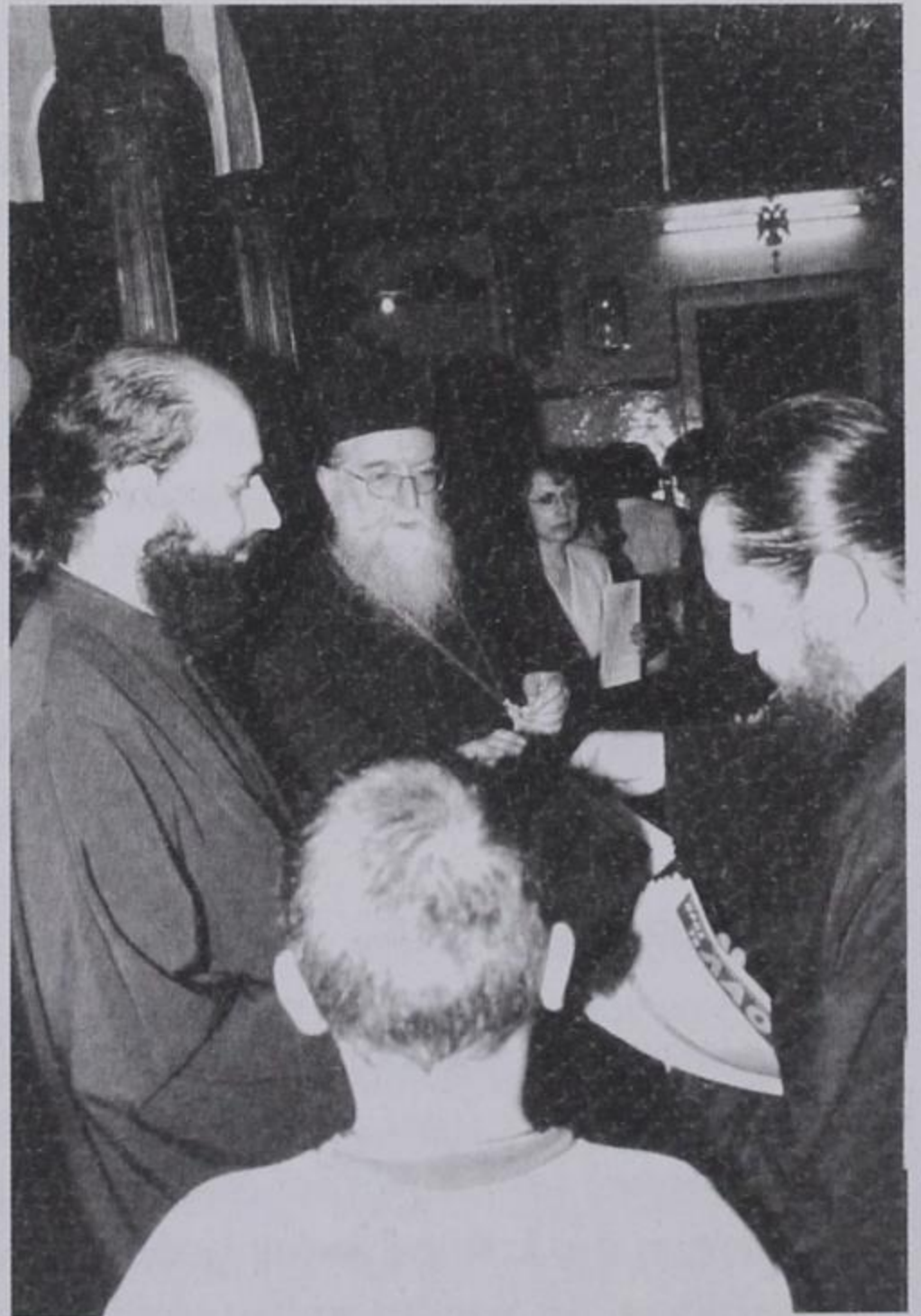
Για μια ακόμη φορά, γιορτάστηκε στο ηρωϊκό Δελβινάκι η επέτειος του Αυτονομιακού Αγώνος της Βορείου Ηπείρου (17.2.1914) και της υπογραφής του “Πρωτοκόλλου της Κερκύρας” (17.5.1914).

Έτσι, την Κυριακή, 16 Μαΐου 2004, τελέστηκε Θεία Λειτουργία και τρισάγιο στον τάφο του αιδιόμου Δρυϊνουπόλεως ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Ακολούθησε επίκαιρη ομιλία ενώπιον πλήθους λαού, των μελών του ΠΑ.ΣΥ.-Β.Α. και της Σ.Φ.Ε.Β.Α. καθώς και πολλών Βορειοηπειρωτών. Στην συνέχεια πραγματοποιήθηκε ειρηνική πορεία μέχρι το Ηρώο της κωμοπόλεως, όπου τελέστηκε τρισάγιο υπέρ των εν πολέμοις πεσόντων, κατετέθη στέφανος, εψάλη ο Εθνικός Ύμνος και εγκρίθηκε ομόφωνα το ακόλουθο

ΨΗΦΙΣΜΑ

1) Ζητούμε από την Ελληνική Κυβέρνηση και, γενικά, τον πολιτικό κόσμο, τα πνευματικά Ιδρύματα, τα εργατικά συνδικάτα και τις φοιτητικές και κομματικές νεολαίες να σκύψουν με ενδιαφέρον πάνω στο εθνικό ζήτημα της Βορείου Ηπείρου.

2) Ειδικότερα, η Ελληνική Κυβέρνηση να χαράξει την επιβαλλόμενη εθνική πολιτική στο Βορειοηπειρωτικό, διατηρώντας συνεχή επαφή και σύνδεσμο με την “ΟΜΟΝΟΙΑ” και το “ΚΕΑΛ”.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ.κ. Ανδρέας, ο πατήρ Νικόλαος Μέμος και ο πατήρ Χερουβείμ Σουτόπουλος κατά την επίσκεψή τους στο χωριό μας (Άγιος Γεώργιος).

3) Να δώσει η Ελλάδα κίνητρα για την επιστροφή, μέσα, νέων, κυρίως, Βορειοηπειρωτών για ν' αναπτύξουν ποικίλες οικονομικές δραστηριότητες, και, παράλληλα να εξασφαλίσει συνθήκες ασφαλείας, εν συννενοήσει με την Αλβανία.

4) Να στηρίξει ηθικά και οικονομικά τον θεσμό των Φροντιστηρίων, που αποβλέπουν στην εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας και Ιστορίας, ζητώντας να λειτουργήσουν Ελληνικά Σχολεία όπου υπάρχουν Έλληνες στην γείτονα χώρα.

5) Να δημιουργήσει, μέσα, έργα υποδομής, κυρίως στον χώρο της Βορείου Ηπείρου, απαιτώντας τον απόλυτο σεβασμό, εκ μέρους των Αλβανών, όλων των ανθρωπίνων δικαιών και δικαιωμάτων του Βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού.

Τέλος,

6) Στέλνουμε αγωνιστικό χαιρετισμό στους Κυπρίους αδελφούς και στους λαούς εκείνους που αγωνίζονται, όπου, γης, για την ελευθερία και την εθνική τους αποκατάσταση, και ευχόμεθα σύντομα να έλθει ευλογημένη αυτή ώρα”.

(Εκ της Ιεράς Μητροπόλεως)

Εν Δελβινακίω τη 14η Ιουνίου 2004

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 89η

ΘΕΜΑ: α) Ανέγερση Γυναικείας Ιεράς Μονής – β) Αγιογράφηση Ιερού Ναού Αγ. Κοσμά Κονίτης.

Αγαπητοί μου Χριστιανοί,

Πριν από αρκετό καιρό, σας είχα γνωστοποιήσει ότι η Μητρόπολή μας, πρόκειται να ξεκινήσει δύο σημαντικά έργα, ήτοι: α) Την ανέγερση της Γυναικείας Ι. Μονής Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (στο Δημοτικό Διαμέρισμα Καλλιθέας του Δήμου Κονίτης), και β) Την αγιογράφηση του Ι. Ναού Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, εν Κονίτη.

Είναι αλήθεια, ότι και για τα δύο αυτά έργα αντιμετωπίσαμε αρκετές δυσκολίες. Όμως, συν Θεώ, η προσπάθειά μας βρίσκεται ήδη σε καλό δρόμο. Επιθυμώ δε, δια της παρούσης Εγκυκλίου, να σας ενημερώσω για τα όσα έγιναν μέχρι τώρα και για τις υπάρχουσες προοπτικές.

-Α-

1) Η Γυναικεία Μονή Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού

Με την χάρη του Κυρίου, έχουν ήδη ξεπεραστεί όλες οι γραφειοκρατικές διαδικασίες και έχει αρχίσει η ανέγερση του μπροστινού τμήματος της Μονής, απ' όπου θα είναι και η

είσοδος προς αυτήν.

Βέβαια, η δαπάνη είναι λίαν υψηλή. Και, φυσικά, η Μητρόπολή μας, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας της, δεν μπορεί να την βαστάσει. Πιστεύει, όμως, στην Πρόνοια του Θεού και στηρίζεται στην αρωγή των χριστιανών της, που από την πρώτη στιγμή περιέβαλαν με πολλή αγάπη και στοργή αυτό το έργο. Έτσι, λοιπόν, όσοι επιθυμούν να συνδράμουν στην προσπάθειά μας, μπορούν να καταθέτουν τον οβολό της αγάπης τους στον λογαριασμό 386/545124 – 82 της Εθνικής Τραπέζης. Ας είναι δε βέβαιοι, ότι συμβάλλουν στην πνευματική αναβάθμιση της περιοχής μας, αφού, ως γνωστόν, τα Μοναστήρια ξεκουράζουν τον άνθρωπο με τα τόσα προβλήματα, που κάθε μέρα αντιμετωπίζει.

-B-

2) Αγιογράφηση Ιερού Ναού Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, εν Κονίτση

Ο Ναός του Αγίου Κοσμά στην Κόνιτσα υπήρξε το μεγάλο επίτευγμα (και μάλιστα σε χρόνο “ρεκόρ”) του Προκατόχου μου, αοιδίμου Μητροπολίτου κυρού ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ. Είναι δε ένα περιλαμπρο στολίδι στο κέντρο της ιστορικής κωμοπόλεως.

Εν τούτοις, όμως, για τριάντα (30) περίπου χρόνια, έμεινε χωρίς αγιογραφίες. Η αιτία και εδώ ήταν η μεγάλη δαπάνη του έργου και η αδυναμία της Μητροπόλεώς μας ν’ ανταποκριθί σ’ αγιογράφησης του. Κι’ αν ρωτάτε που στηριζόμαστε, σας λέμε: στον Θεό, τον χορηγό παντός καλού, στις μεσιτείες του μακαριστού ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ και στην συνδρομή των χριστιανών μας. Ήδη έχει αγιογραφηθή ο Παντοκράτωρ (στον Τρούλλο), που είναι υπέροχο έργο. Σιγά – σιγά η προσπάθεια θα ολοκληρωθή.

Όσοι, λοιπόν, επιθυμούν να γίνουν χορηγοί μιας εικόνας (ή και περισσότερων), πάνω στην οποία θα αποτυπωθή το όνομά τους “εις μνημόσυνον αιώνιον” μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα: α) του π. Ιωήλ: 6974/308338. β) του π. Χερουβείμ: 26550/25029 και γ) του κ. Δημητρίου Καλλιακμάνη: 6973/993002, καταθέτοντας, παράλληλα, τον οβολό τους στον λογαριασμό 386/545047-03 της Εθνικής Τραπέζης. Όταν θα έχη ολοκληρωθή η αγιογράφηση, ο Άγιος Κοσμάς θα αποτελή για την όλη Μητρόπολή μας ένα έξοχο καλλιτέχνημα.

Όσοι ευκολύνονται, μπορούν να επισκέπτονται τον Ναό και να επιλέγουν τον Άγιο που θέλουν να αγιογραφηθή, από τα σχέδια που μας έχει δώσει ο αγιογράφος.

Αυτά είχα να σας εκθέσω με πολλή συντομία. Πιστεύοντας δε στην καλή μας συνεργασία και επικαλούμενος σε όλους την ευλογία του Κυρίου, Διατελώ

Διάπυρος προς Κύριον ευχέτης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης ΑΝΔΡΕΑΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ**

Αμάραντος 12 – 11 – 2002

**Προς Δήμο Κόνιτσας
[υπόψη κου Λάκκα Χρυσόστομου]
ΚΟΝΙΤΣΑ**

Σε απάντηση στο αριθ. Πρωτ. 8181/21-10-2002 σας υποβάλλουμε προτάσεις για έργα και προμήθειες για το έτος 2003, που αφορούν το Δημοτικό Διαμέρισμα ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ.

Α] ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ

- 1] Αποπεράτωση του Ξενοδοχείου δέκα τριών [13] δωματίων που είναι ημιτελές, στη θέση ΛΟΥΤΡΑ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ.
- 2] Κατασκευή παλαιών Λουτροθεραπευτηρίων στη θέση Λουτρά με τίτλο “Σπήλαιο εφίδρωσης και εισπνοθεραπεία” [Για την εκτέλεση του έργου αυτού εκπονήθηκε [υπάρχει] Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη από την Ελληνική Θερμαλιστική Εταιρεία.]
- 3] Επέκταση δικτύου φωτισμού με 15 [δέκα πέντε] στύλους στη θέση Λουτρά.
- 4] Παροχή τριφασικού ρεύματος στα Ιαματικά Λουτρά Αμαράντου.
- 5] Τοποθέτηση μηχανικού συστήματος για ανάπηρους στα ιαματικά Λουτρά Αμαράντου.
- 6] Προμήθεια και εγκατάσταση Ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους για τα Ιαματικά Λουτρά.
- 7] Ασφαλτόστρωση του [250] μέτρων κεντρικού δρόμου από πλατεία λουτρών μέχρι τα λουτροθεραπευτήρια.
- 8] Διαμόρφωση – πλακόστρωση πλατείας Ιαματικών Λουτρών.
- 9] Προμήθεια έξι [6] μηχανικών συστημάτων για εισπνοθεραπεία στα Ιαματικά Λουτρά.
- 10] Συνέχιση Ασφάλισης πυρός – κλοπής κ.λ.π., των Λουτροθεραπευτηρίων και λοιπών Ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων Ιαματικών Λουτρών και Κοινοτικού Ξενώνα.
- 11] Τοποθέτηση πινακίδας με την ένδειξη < ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ > στη θέση διασταύρωση Εθνικής οδού και 37ης Επαρχιακής Οδού προς Αμάραντο.

Β]

- 1] Επισκευή κεραμοσκεπούς στέγης στο κτίριο του νέου Δημοτικού Σχολείου.
- 2] Κατασκευή κιγκλιδωμάτων στις θέσεις α] κεντρική βρύση Αγ. Γεωργίου και β] πλησίον οικίας Νικολάου Ζιάκου για την προστασία διέλευσης πεζών και οχημάτων.
- 3] Κατασκευή – διαμόρφωση χώρου – τοίχος αντιστήριξης στη θέση Νεκροταφείο.
- 4] Επισκευή – Συντήρηση Πλακόστρωσης Κεντρικής Πλατείας Αγίου Γεωργίου.

- 5] Εκπόνηση μελέτης [Διαμόρφωση χώρου αναψυχής] στη θέση μύλος.
- 6] Κατασκευή τοίχων αντιστήριξης στις θέσεις, α] πλησίον οικίας Στέφανου Τσάτση και κάτωθεν πλατείας Αγίου Δημητρίου.
- 7] Σύνδεση υπερχειλίσσης νέας δεξαμενής στη θέση ριζό, με το κεντρικό δίκτυο ύδρευσης για την αποφυγή προβλημάτων υδροδότησης των κατοίκων.
- 8] Συντήρηση – επισκευή και γενικός έλεγχος φρεατίων στο εσωτερικό και εξωτερικό δίκτυο ύδρευσης.
- 9] Κατασκευή πεζόδρομου στη θέση από οικίας Βικτωρίας Νόκου μέχρι Κεντρική πλατεία Αγίου Γεωργίου.
- 10] Αποπεράτωση διάνοιξης Κοινοτικού δρόμου στη θέση με τίτλο από, < οικία χαράλαμπου π. Κωστάκη μέχρι οικία Παναγιώτη Κούκη >. [σύνδεση μαχαλάδων με αυτοκινητόδρομο].
- 11] Κατασκευή κεντρικών Κοινοτικών οδών με γκαλντερίμι στις θέσεις α] από πλατεία Αγίου Γεωργίου μέχρι οικίας Βασιλείου Κυρίτση β] από κεντρική βρύση Αγίου Γεωργίου μέχρι οικίας Βασιλείου Ζάμπου και γ] από οικίας Ζήκου Τσώχου μέχρι οικίας Αποστόλου Πέτση.
- 12] Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης για την κατασκευή πάρκινγκ στάθμευσης αυτοκινήτων στη θέση άνωθεν Κεντρικής Πλατείας Αγίου Γεωργίου.
- 13] Τοποθέτηση φωτεινής διαφημιστικής πινακίδας στη θέση πλησίον οικίας Νόκου Βικτωρίας με την ένδειξη <Παραδοσιακός Ξενώνας Αμαράντου – εστιατόριο>.
- 14] Εκπόνηση μελέτης για την κατασκευή μικρού υδροηλεκτρικού στη θέση 'Μύλος'. Η μελέτη εκπονήθηκε από το Κέντρο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Δεν παραδόθηκε ακόμη από την ως άνω εταιρεία για την εκτέλεση του παραπάνω έργου και η δαπάνη για την εκπόνηση βάσει της σύμβασης, που είχε υπογραφεί ανέρχεται στο ποσόν των 3.000.000 δρχ. το οποίο θα δοθεί στην ως άνω εταιρεία με την παράδοση της ως άνω μελέτης.

Γ]

- 1] Κατασκευή 37ης Επαρχιακής οδού από διασταύρωση Εθνικής οδού προς Αμάραντο μέχρι Ιαματικά Λουτρά Αμαράντου.
- 2] Αντικατάσταση γέφυρας [κρεμαστής] Σαραντάπορου με νέας τσιμεντένιας γέφυρας για την διέλευση τουριστικών λεωφορείων και μεγάλων οχημάτων.

Ο Πρόεδρος Τ.Σ. Αμαράντου
Βασίλης Ζακόπουλος

Σημείωση: Ευχαριστώ πολύ τον κ. Βασίλη Ζακόπουλο για την δημοσίευση των προτάσεων. Ο μεγάλος προβληματισμός όμως είναι πώς μπορούμε να τα διεκδικήσουμε, πώς θα τα πετύχουμε με τις παρούσες συνθήκες. Μήπως πρέπει να αλλάξουμε πρώτα αυτές; Εσύ αγαπητέ Βασίλη το γνωρίζεις καλύτερα από εμάς.

Μερικές λέξεις
της Μαστορίτικης γλώσσας (Κουδαρίτικης)
από τον κ. Λάμπρο Βλαχάβα-Μήτσι.

Ο κ. Λάμπ. Βλαχάβας-Μήτσις και ο κ. Παν. Σκορδάς παίζουν “Ντόμινο”. Σ’ αυτούς οφείλεται η δημοσίευση των Μαστορίτικων λέξεων. Του κ. Σκορδά είχα δημοσιεύσει στο 3ο τεύχος.

κεφάλι – κρίνα
μάτια – γυαλιά
χέρια – κλωνάρια
πόδια – αγωγιάτες
στήθος γυναίκας – στερνάρια (& αυγά)
νοικοκύρης, αφεντικό – μπαρός
νοικοκυρά – μπαρέσιο
μαραγκός – ξυλοφάης
τοίχος – ντούφος
ξύλο – φοράδι
νερό – ντιβολικό
πέθανε, σκοτώθηκε – τσιολίστηκε
κλαίει – νταμπακίζει
ξέρεις – τσουλίζεις
μιλάς – ξωφτιάζεις
αλεύρι – πάσπαλι

ψωμί – ξαργός
φαΐ – μανός
κρασί – τροχός
γάλα – γκόσιος
ελιές – μαυρομάτες
κρεμμύδια – καψούδια
πίτα – ζούπανη
καφές – σκρούμπος
φασόλια – φουσκοκοιλιά
ζώα, βόδι – καματερό
γαϊδούρι – ντισέρι
γουρούνα – ζουρλοκίτης
κρολοί – κρεμμύδι (& κάψος)
χτυπάει – γκαβιάζει
έρχεται – ξεσέρεται
φεύγει – ξεκόβει
πισινός – στέφος

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

□ Ευρωεκλογές 13 Ιουνίου 2004.

Έγιναν και στο χωριό μας οι εκλογές για την ανάδειξη των ευρωβουλευτών της περιοχής μας.

Χαρακτηριστικό το ήρεμο κλίμα και η μειωμένη συμμετοχή ψηφοφόρων.

Ψήφισαν 105 και είχαμε τα εξής αποτελέσματα:

N.Δ. – 52 ΠΑ.ΣΟ.Κ. – 28 Κ.Κ.Ε. – 8 ΣΥΝ – 7 ΛΑ.Ο.Σ. – 3 ΕΝ.Κ. – 2 ΜΑ-Κ.Κ.Ε. – 1 ΑΝΤ. Συμ. – 1 ΔΗ.ΣΟ.Κ. – 1 ΑΚΥΡΑ – 2

■ Έφθασε στην Ελλάδα (28-6-2004) από τη Βοστώνη η χωριανή μας Τζιοάννα Δημητρίου Μητσοπούλου, εγγονή του Χρήστου Μητσοπούλου, Δημοσιογράφος, για να καλύψει τους Ολυμπιακούς Αγώνες, στις ελληνικές εφημερίδες της Βοστώνης και της Ν. Υόρκης. Αγαπάει πολύ την Ελλάδα, την Ήπειρο και ιδιαίτερα το χωριό μας και ελπίζει να έλθει και σ' αυτό δηλ. στον Αμάραντο, που γεννήθηκε ο πατέρας της Δημήτρης. Το κείμενο με την είδηση μου έδωσε ο θείος της κ. Παναγιώτης Παπαϊωάννου. Τον ευχαριστώ. Της εύχομαι καλή διαμονή και με το καλό να τη γνωρίσουμε.

□ Με προφορική άδεια του Δήμου και προσωπικά του κ. Γαργάλα Παναγιώτη Αντιδημάρχου, αλλά και με την ανοχή του τοπικού μας Συμβουλίου πέρασε τα ζώα (350 βοοειδή) ο κ. Ντάκουλας με τη δικαιολογία ότι του έδωσε δημοτικό τόπο (πρώην κοινοτικό) ο Δήμος. Έμειναν ένα βράδυ στο Μύλο μέσα στα κηπάρια μέχρι του Τοίμου και του Γκόσιου και την επόμενη συνέχισαν βοσκώντας από Ζελενίτσα, Κατσ'καρυές, πάνω από Λουτρά, Γκουρχωτό, Λακιά του Κώστα, Ζιακάτση, Λινοτόπι και Χάτσιου. Στις Λακιάς και Λινοτόπι έμειναν περίπου 10 ημέρες. Σκοπός του ήταν να δημιουργήσει πρόβλημα στον κτηνοτρόφο που ήδη είχε εγκατασταθεί, νοικιάζοντας τις ιδιόκτητες εκτάσεις από τον "Πολ. Σύλλογο" ούτως ώστε να μην ξαναέλθει. Το μόνο που κατόρθωσε ήταν να προξενήσει ζημιές στη βοσκή και την οργή των Αμαραντιωτών. Γι' αυτό με πρωτοβουλία του Τοπ. Συμβουλίου και του Πολιτ. Συλλόγου κάλεσαν τον κ. Σπύρο Ζιάκο στο υπόστεγο της εκκλησίας (χαγιάτι) και του ζητήθηκαν εξηγήσεις. Δέχθηκε ότι τα ζώα είναι στα ιδιωτικά και ότι θα τα πάρει. Έφυγαν μετά από τρεις ημέρες. Κατεύθυνσή τους το Γκόλαο, όπου νοίκιασε από τον γειτονικό δήμο εκτάσεις έναντι του ποσού των 6.500,00 Ευρώ και κατά πληροφορίες ίσως και ιδιόκτητες άλλα 3.000,00 Ευρώ (Για το χωριό μας δεν δίνουν φράγκο παραπάνω). Στη συζήτηση παρουσία του Τοπικού Συμβουλίου του Πολιτ. Συλλόγου και αρκετών κατοίκων εκτέθηκαν οι απόψεις και τα παράπονα προς τον κ. Σπύρο Ζιάκο, αλλά και απ' αυτόν στους κατοίκους. Χαρακτηριστική η δήλωσή του ότι αισθάνεται να τον διώχνει

το χωριό του και ότι θα υπερασπιστεί τα συμφέροντά του. Του απάντησαν ότι κανείς δεν τον διώχνει, ότι το χωριό τον αγαπάει και γιατί δεν συμμετέχει στους συλλόγους σαν παιδί του χωριού και γιατί δεν έρχεται στις συνελεύσεις. Δέχθηκε ότι πράγματι απουσιάζει απ' όλα αυτά. Κι όταν του υπενθύμισαν την συμπεριφορά του πατέρα του κ. Χρήστου Ζιάκου και του πεθερού του κ. Γεώργιου Ντάκουλα ζήτησε συγγνώμη, υπογράμμισε ότι δεν έχουμε να κάνουμε με κανέναν άλλον παρά μόνο με αυτόν. Κάπως έτσι τελείωσε. Το μέλλον θα δείξει...

(Οι συνοδοί των ζώων δεν είχαν από το Δήμο, ούτε συγκεκριμένο δρομολόγιο ν' ακολουθήσουν, ούτε οριοθετημένη περιοχή, ούτε άδεια εγκαταστάσεως... Έτσι χειρίζονται τα θέματα; Προχειρότητα, αδιαφορία, ετσιθελισμός; Ποιος θα μας απαντήσει; Ο Πολ. Σύλλογος είχε κάνει αίτηση από τις 26-4-2004 στο Δήμο με κοινοποίηση στο Τοπικό Συμβούλιο και την κ. Αθηνά Ντάκουλα Ζιάκου και ακόμη ν' απαντηθεί).

■ Κρύος και πολύ βροχερός ο καιρός αυτό το τρίμηνο, με επιπτώσεις στους κήπους και τα δένδρα και τα σταφύλια.

□ Έργα άρχισε η εκκλησιαστική επιτροπή στο νεκροταφείο. Περιμένουμε και τα υλικά από το Δήμαρχο, όπως προσωπικά υποσχέθηκε, πολλές φορές.

■ Με πρωτοβουλία της Νομαρχίας βελτιώθηκε αρκετά το οδικό δίκτυο του χωριού μας κυρίως με ασφαλτόστρωση.

□ Συνεχίζεται η αγιογράφηση του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου, δεήσεις οικογενειών του χωριού.

■ Διορθωτικά έργα έγιναν στην πλατεία και στις τουαλέτες από τον "Πολ. Σύλλογο".

□ Συνεχίζεται η ανοικοδόμηση του χωριού. Τελείωσε το σπίτι του κ. Σπύρου Πετρή και της κ. Όλγας Τσιάτση. Να το χαρούν με υγεία και χαρά αυτοί, τα παιδιά τους και όλοι οι απόγονοί τους!

■ Καλή επιτυχία στους Ολυμπιακούς Αγώνες, καλά μετάλλια στους αθλητές μας, αν και σημασία έχει το "ευ αγωνίζεσθαι".

Τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ θα δημοσιευθούν στο επόμενο τεύχος λόγω ελλείψεως στοιχείων.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Διακρίνονται: αριστερά Απόστολος Στέρτσος, μέσον Παν. Σ. Σιούτης, δεξιά Γεώρ. Μητσόπουλος.
(Η φωτογραφία είναι προσφορά του κ. Ιωάννη Στέρτσου. Τον ευχαριστώ θερμά.)

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Διακρίνονται: Παν. Παπαμιχαήλ, Θεόδωρος Γεράσης, Αχιλλέας Ζακόπουλος, (καβάλα) Γιάννης Τζάφος, Παναγ. Παπαζήσης,
(Η φωτογραφία είναι προσφορά της κ. Βικτ. Αθ. Ζακοπούλου. Την ευχαριστώ θερμά.)